

Predikan 19 dec 2021 4:e advent Västerortskyrkan

Lukasevangeliet kapitel 1, vers 30-35

Då sade ängeln till henne: "Var inte rädd, Maria, du har funnit nåd hos Gud. Du skall bli havande och föda en son, och du skall ge honom namnet Jesus. Han skall bli stor och kallas den Högstes son. Herren Gud skall ge honom hans fader Davids tron, och han skall härska över Jakobs hus för evigt, och hans välde skall aldrig ta slut."

Maria sade till ängeln: "Hur skall detta ske? Jag har ju aldrig haft någon man."

Men ängeln svarade henne: "Helig ande skall komma över dig, och den Högstes kraft skall vila över dig. Därför skall barnet kallas heligt och Guds son."

*Maria visste du att ditt lilla barn skulle gå på vatten
Maria visste du att ditt lilla barn tänder ljus om natten
Visste du att ditt gossebarn kan förändra dig och mig
Att det barn som du förlöste, en dag förlöser dig*

*Maria visste du att ditt lilla barn skulle bota en blind man
Maria visste du att ditt lilla barn stillar stormen med sin hand
Visste du att ditt gossebarn har vandrat änglars väg
När du kysste det barnet då kysste du Gud själv
Maria visste du? Maria visste du?*

*Den blinde ska se, den döve höra. De döda få liv på nytt
Den lame ska dansa, den stumme höja Lovsång till Guds namn*

*Maria visste du att ditt lilla barn är skapelsens konung
Maria visste du att ditt lilla barn är frälsaren vi väntat
Visste du att ditt gossebarn är herre över allt
Och det barn som du nu vaggar är av evighet*

(M. Lowry/B.

Greene, svensk text Clas Vårdstedt)

Var inte rädd Maria... sa ängeln!

Visst hade det varit rimligare om ängeln sagt: Jag förstår om du är skräckslagen Maria!

Som om det inte räckte och blev över att som ung kvinna, kanske bara 15 år, få veta att du ska bli havande och föda en son... så ska detta lilla barn vara den Högstes son, han ska få fader Davids tron, han ska härska över Jakobs hus... för evigt och hans välde ska aldrig ta slut.

Och om hon dessutom hade vetat att han skulle gå på vatten, bota en blind, stilla stormen, ha vandrat änglars väg, gett döda nytt liv. Att han är skapelsens konung och frälsaren, Herre över allt...

Och så säger ängeln "Var inte rädd Maria". Om ängeln ändå hade sagt "Jag förstår om du är skräckslagen Maria". Det är Ok att vara skräckslagen. Det är mycket med det här att bli mamma, som om det inte räckte i sig...

För 8 dagar sedan föddes en liten flicka på Akademiska sjukhuset i Uppsala och jag blev farfar för andra gången på 4 veckor. Pappan till flickan sa "det var en fruktansvärd förlossning men vi är bara lyckliga"

För tre och ett halvt år sedan, i mitten av den varma sköna sommaren, väntade samma föräldrar sitt första barn, en liten pojke. De var i vecka 35 när något hände och han slutade röra på sig. Det var alltså bara fem veckor kvar till dess att han skulle födas. Något hände, ingen vet vad, men hans lilla hjärta slutade slå. Och han fick födas fram den s.k. naturliga vägen för att för alltid vara död. Vila i frid, Matteo!

Var inte rädd, var skräckslagen!

Varje förlossning är ett skeende mellan liv och död och de allra flesta förlossningar går bra och livet segrar, men inte alla.

Som ni förstår har det varit tre och ett halvt år av sorg, uppgivenhet, trauma, bearbetning, hopp och förtvivlan och nån slags väntan på att kanske våga livet en gång till. Och i lördags kom hon.

Varje förlossning är ett skeende mellan liv och död, varje graviditet är en gåva från Gud, varje nytt liv är en del av Guds skapelse. Varje!

Självklart var den heliga anden med när Maria blev gravid, precis som den heliga anden är med när alla andra kvinnor blir gravida. Det är så självklart att det inte behöver sägas.

Och att göra om den gudomliga självklarheten till en fråga om en eventuell jungfrufödsel och till bibeltro är att förringa varje nytt liv som blir till, växer i magen och tar sig ut för att vara en av oss. Att kräva faktisk dogmatisk tro på jungfrufödseln är att avsäga sig den naturliga tron på livet, livet som Guds gåva. Varje litet barn som blir till och föds är större än en åsikt, större än en dogm och särskilt om åsikten och dogmen syftar till att förminska människan; Ande, Sjal och Kropp.

Visst skulle det vara fantastiskt att få veta vad allt detta egentligen gjorde med Maria, Herrens moder. Det vi vet är vad de första kristna och kyrkan och särskilt den katolska och ortodoxa kyrkan gjort genom att heligförklara henne. Den unga kvinnan på väg in i vuxenlivet blev snart en Madonna på en piedestal, på smycken, för tillbedjan och så vidare.

Det mesta talar ju för att den Maria som mötte en ängel och som fick föda fram Jesus är någon annan än den Maria som kyrkan har dyrkat.

Finns det något som förenar dessa Marior? Vilken är du mest tilltalad av?

Jag har läst på om Mariakulten i de två gamla kyrkofamiljerna och kan se det som kan vara värdefullt. Jag kan också formulera en respekt för Maria som gör Gud än mer tillgänglig för vanligt folk och inte minst för kvinnor.

Men i övrigt är jag nog så frikyrkligt folkrörelsefostrad att det är den unga Maria som födde Jesus och var tillsammans med Josef och som fostrade sin son och fick några barn till som intresserar mig. För det räcker och blir över med att hon trots, snarare än tack vare, de monumentala förväntningarna och stororden gick vidare och lät fostret växa till i hennes unga kropp, tog sig igenom en förlossning, ammade, bytte blöjor, följde varje steg, tog sonen i sin famn, vyssjade honom och allt annat som varje kvinna som får föda ett barn gör och alltid har gjort. Det är ett under i sig, varje gång.

Och där blir Maria som Herrens Moder, en kvinna att luta sig emot. Inte först när hon kommer upp på en piedestal och blir Madonnan. Men hade jag inte min frikyrkliga och folkrörelsegrundade historia så skulle jag kanske tyckt annorlunda, så all respekt för de som gör det.

Allt som kan bidra till att göra Gud, och Guds allomfattande kärlek, tillgänglig för människan är av godo.

Adventstiden rymmer fyra söndagar som på olika sätt vill berätta om och göra Gud tillgänglig.

Första advent rider Jesus in i Jerusalem för att presentera sig, vem han är och vad han står för. Han möter människor i ögonhöjd, ridandes på en åsna, han fränsäger sig maktposition, han kommer med fred och frid, han är en av oss, Gud med oss! Ett Nådens år börjar igen och igen.

Och så andra advent när vi får erfara att Gud finns i våra liv, Guds rike är nära, inte långt borta. Det är i Gud vi lever, rör oss och ÄR till.

Och så tredje advent då vi påminns om att Gud blir tillgänglig genom att människor, likt Johannes döparen, du och jag, bereder vägen, tar bort bråte och hinder.

Och så idag Herrens moder som härbärgerar Guds tillgänglighet i nio månader, föder fram det lilla barnet i smärta och lidande, på gränsen mellan död och liv, och vårdar det lilla livet, varje litet liv. Och som alla mödrar har hon funnit Nåd hos Gud.

*Gud bor i ett ljus, dit ingen kan gå,
Gud kan vi ej se och inte förstå.
Men Gud kommer hit, han vill vara här.
Så blir han ett barn , som Maria bär.*

*Ära vare dig, o Gud, som är stor,
att du kommer hit som vår lille bror.
Ja, du kommer hit, du vill bara här.
Så blir du ett barn , som Maria bär.*

Amen

Vi sjunger Psalm 357